

TESTE DE SINTAXE

Teoria:

1. Que tipos de sujeito conhece? Caraterize-os.
2. Que tipos de predicado conhece? Caraterize-os.
3. Como se dividem os verbos do ponto de vista de transitividade? Caracterize-os brevemente 33-38
4. Alguns predicados são compostos por um verbo auxiliar e semiauxiliar, e, por um verbo pleno? Quais são as funções que os verbos auxiliares ou semiauxiliares desempenham? 29-30
5. O que significa a dupla predicação? Enumere cinco tipos de predicados primários?
Str. 32
6. O que são os verbos de uso absoluto?
7. O que é a diátese e como se divide em português?
8. Como se pode exprimir a diátese passiva?
9. O que são orações passivas adjetivas e estativas?
10. O que é o predicado verbonominal?
11. O que é a oração pequena?
12. De que construções sintáticas podem fazer parte os predicativos e a que membros oracionais podem pertencer?
13. Como se dividem os predicadores de acordo com o numero de argumentos selecionados?
14. Que consituientes oracionais fazem parte dos membros integrantes? Como os definiria?
15. O que é o chamado complemento direto preposicional?
16. O que é o chamado complemento oblíquo não preposicional?
17. O que é o chamado dativo ético?
18. O que é o chamado complemento nominal?
19. Defina o complemento adverbial.
20. De que preposição pode ser introduzido o agente da passiva. Quando é introduzido pela preposição *com*?
21. Enumere os termos acessórios de oração.
22. Que tipos de adjuntos conhece?
23. Por que classes lexicais pode ser desempenhada a função do adjunto adnominal?
24. Que tipos de adjunto adverbial conhece?
25. Que tipos d e aposto conhece?
26. Como caraterizaria o uso do vocativo em português?

Parte prática:

SUJEITO

Traduza as seguintes frases de checo para o português. Identifique (sublinhe o sujeito na frase traduzida) e caracterize-o.

Otec šel vyvěnčit psa. :): _____

Já a matka půjdeme nakupovat. Překlad: _____

Ty a já máme mnoho společného.

Máme toho mnoho společného, ty a já.

Překlad: _____

To malé dítě a jeho bratříček se zdáli být šťastní díky své nové hračce.

Překlad: _____

Plakali jsme celou noc.

Překlad: _____

Rodiče ukončili schůzi.

Překlad: _____

Hned poté odešli.

Překlad: _____

Ukradli mi automobil.

Překlad: _____

Tady se dobře spí.

Překlad: _____

Rozbili mi okna.

Překlad: _____

V bytě byl incident.

Překlad: _____

Stmívá se.

Překlad: _____

Bude to přes pět let.

Překlad: _____

ROZLIŠTE A DEFINUJTE TŘI TYPY PODMĚTU:

ARGUMENTAL, EXPLETIVO, ARBITRÁRIO?

ROZEZNĚJTE

Estou em Paris. Argumental

Há três janelas no quarto. Expletivo

Está a nevar. Expletivo

Parece que não sabes nada. Expletivo

Diz-se que o leite vai faltar. Com interpretação arbitrária.

Roubaram-me o carro. Interpretação arbitrária

PREDICADO

Sublinha o predicado nas orações. De que tipo de predicado se trata? Faça uma breve análise da sua estrutura (diáteze, predicativo, verbo de ligação, etc.)

Eu sou o professor
A lua estava grande e bela.
A nossa vida tornou-se impossível
Um fraco rei faz fraca a forte
Ele foi eleito presidente.

Defina o tipo de transitividade:

Assistiu ao espetáculo
Organizaram-se para assistir os desabrigados
Assiste aos amigos nas horas difíceis.
A equipe médica assistiu o doente
O telefone não parava de chamar.
Vamos chamar o elevador

Umět rozlišit verbální a dupltní predikát

Defina o tipo de predicado na frase.

O miúdo <i>comeu</i> o gelado.	Predicado verbal
O miúdo <i>tinha troçado</i> do irmão.	Predicado verba
O múdo <i>está contente</i> .	Dupla predicação
O miúdo <i>é o filho do Pedro</i> .	Dupla predicação
O ferreiro <i>pôs</i> o ferro em brasa.	Verbonominal.

U dupltního predikátu (což je vlastně nominální přísudek), musíte umět rozlišit
predicador primário a secundário

DUPLO: (DUPLA PREDICACAO): predicador primário/ secundário:

A mãe <i>está zangada</i> .	<i>está primário/ zangada secundário</i>
O filho <i>é mau</i> .	<i>é primário/ mau secundário</i>
A gata <i>é linda</i>	<i>é primário/ linda secundário</i>
O pai <i>está cansado</i> .	<i>está primário/cansado secundário</i>

DEFINUJTE: oração pequena a oração resultativa:

Rozeznejte: Qual das orações contém oração pequena e qual delas contém a oração resultativa?

O João considera a Maria inteligente.	Pequena
A Maria acha o livro interessante.	Or. Pequena
A teimosia do João tornou a discussão impossível.	Resultativa.
O ferreiro pôs o ferro em brasa.	Resultativa.
A cozinheiro cortou o pão às fatias.	Resultativa.

Que tipo de objecto se encontra na frase:directo ou indirecto?

ROZEZNEJTE PŘEDMĚT PŘÍMÝ OD NEPŘÍMÉHO

Os miúdos comeram um gelado .	OD
Ofereceram-lhe uma prenda pelo aniversário.	OI
O Jão viu-me na loja.	OD

Li um livro em dois dias.	OD
O que é que estás a comer?	OD
Ajudei- a .	OD
Deram- me um caramelo.	OI
Deu- me um brinquedo.	OI
Ele ofereceu- me um CD.	OI
Comprei o livro a um alfarrabista .	OI
Vou comprar a saia à Maria .	OI

Decida se se trata de predicativo de sujeito ou de predicativo do objecto directo

O miúdo é *louro*.
 Ele está um *homem*.
 Todos acharam o filme *aborrecido*.
 Considerei a viagem *supérflua*.
 O menino torna qualquer problema *grande*.
 Desfiei o bacalhau *em lascas*.

Qual das seguintes frases contém um epíteto?

Umět poznat epiteton: str. 291 35 d)
Os teus amigos são um amor.
A maquilhagem da Luísa era um exagero.
As intervenções dele são um perigo.
 Ela anda cansada.
 Os miúdos foram amorosos.
 A Maria é escultora.

Decida, qual das relações oblíquas não centrais são naučit se definovat relações OBLÍQUAS a dělit na povinné (odpovídají complemento adverbial) a volitelné (příslivečná určení).

O João pôs o livro na estante .	obrigatória
O José foi a Paris .	obrigatória
Os pais permitiram-me ir à discoteca .	- II -
O Pedro navegou do Alasca para o Japão.	opcional
Eu trouxe de Portugal o vinho do Porto.	opcional
O meu amigo pintou o quadro para o Joel .	- II-

Qual das frases pertence aos esquemas? Podle struktury věty máte poznat vzorec:

Zkratky.

Su sujeito podmět

V verbo sloveso

OD objecto directo předmět přímý

OI objecto indirecto předmět nepřímý

Obl – relaçao oblíquia

Pred od predicativo do objecto directo

Vcop verbo copulativa

Su V OD OI	Eu dei o livro ao meu filhos.
Su V OD OI	Eles pediram o carro ao pai.
Su V OD OI	Nós comprámos uma casa a uma imobiliária desconhecida.

Su V OD OI	Todos os convidados trouxeram flores à Ana.
Su V OD Obl	Ele partilhou a sandes comigo.
Su V OD Obl	Eu depositei o dinheiro no banco.
Su V OD Obl	O dentista retirou-me o chumbo do dente.
Su V OD PREDOD	Achei o livro desinteressante.
Su V OD	Eu adorei a festa.
Su V OI	A festa não me agradou.
Su V OBL	Assistimos ao jogo de futebol.
Su V	O bebé espirrou.
V	Choveu.
SU Vcop PREDsuj.	O bebé está contente.
SU V	A flor murchou.

Preencha os espaços brancos por um verbo leve.

Definujte verbo leve . str. 311 a 312 první odstavec)

(společně s jevem, který se jmenuje gramaticalizacão. Jde o to, že jsou slovesa, jako:

AJUDAR

TA MOHOU BÝT NAHRAZENA

Dar uma ajuda

V tomto případě se sloveso **dar** gramatikalizuje (není plnovýznamové), ale pomocné, tzv.
lehké...

Contribuir	_____	um contribuição	dar
Ajudar	_____	uma ajuda	dar
Influenciar	_____	uma influência	exercer
Queixar-se	_____	queixas	fazer

Preencha os espaços brancos por verbos semiauxiliares:

O professor _____ corrigir os testes hoje.

Os miúdos _____ a contar uma histórias aos pais.

O João _____ de me telefonar.

Ela não _____ de me convidar para ir a Portugal.

Ela _____ não estar em casa.

A Joana _____ a contar a história aos pais quando voltou para casa.

O Tiago _____ a fumar.

complemento indirecto

Přelož a podtrhni nepřímý předmět:

Napsal jsem Anně.
Daroval jsem Pedrovi dárek.
Zatelefoval jsem jí.
Pomohl jsem mu.
Dal jsem jí knihu.
Zazpíval jí píseň.
Fátima mi řekla, že přijde pozdě na večeři,
Petr mi daroval knihu, kterou napsat o divadle Revue.
Koupil od souseda synovi auto.

Přelož a definuj podtržené výrazy:

Přišel jsem na schůzi.
Zeptal jsem se Anny.

Přelož a urči syntaktickou funkci podtržených větných členů:

Komu jsi poslal peníze?
Koho jsi potkal? (2 možnosti)

Přeložte pomocí etického nebo posesivního dativu. Podtrhněte jej.

Ona zná ty naše manýry...
Na Joseho mi nešahej!
Neudělejte mi tam chyby!
Syn mi onemocní vždy, když v září začne škola.

Uveďte příklad předmětu nepřímého, který plní semantickou roli:

původu:
zdroje:
uživatele:

Přeložte a napište, zda jsou slovesa 1 netranzitivní s předmětem nepřímým, 2.direktivní, 3. Psychologická, 4 existenční, 5, netranzitivní s nepřímým předmětem neživotným.

Navrhoji ti udělat přijatelný rozpočet.
Navrhl jsem Anně, aby šla k lékaři.
Zbyly mi nějaké peníze.
Chybí mu zájem o práci.
Stačí mi 20 eur na cestu.
Nezdá se mi, že by si dělal starosti.
Přežili jsme katastrofu.
Joao neodolal pokušení.
Nechť jsou čteny zákony.

téma: Complemento oblíquo:

Přelož a podtrhní objektový předmět:

Myslím na Jana.

Líbí se mi filmy od Pedra Almodóvara.

U adverbiálního předmětu napište, zda jde o statickou nebo dynamickou perspektivu:

Jsem v Lisabonu.

Hotel Interkontinental je na hlavním náměstí.

Jedeme do Porta.

Jeli jsme přes Itálii.

Přelož a urči funkci podtržených výrazů. Je u nich možné nahrazení klitickým zájmenem akuzativním?

Deska stála 20 euro.

Fotbalový zápas trval hodinu a půl.

Sloup měří dva metry.

Ta zavazadla váží dvacet kilo.

Téma: Agente da passiva

1. Přelož a definuj funkci podtrženého větného členu:

Text písně byl složen (as letras da cancao) básníkem.

2. Která slovesa mohou být převedena do trpného rodu a mít činitele neživého rodu? Jakou předložku mají?

3. Přelož:

Město bylo zničenou bouří.

Lod' byla utopena díky větru.

1. Přelož a převezď _ jak se nazývají podtržené větné členy?

Navštívili jsme město. ----- návštěva města

Prodali jsme dům. ----- prodej domu

Zvýšili nám plat. ----- zvýšení platu

Téma: complemento adverbial:

1. Přelož. Jsou podtržené větné členy povinné nebo volitelné?

Mé děti se chovaly na oslavě dobře.

Maso smrdí.

Cítím se jakž takž.

Téma: Adjunto adverbial.

1. Podtrhní tu část věty, která odpovídá adverbiálnímu cirkunstativu. Jde o **1.** předložkové syntagma, **2.** adverbiální spojení anebo **3.** větu vedlejší?

Nasceu em Junho.

Os meninos vão ao cinema segunda-feira/esta semana/este mês.

Sairam para a rua, quando estava a chover.

2. Rozliš, jestli jde o adverbiální komplement nebo adjunkt:

A Maria pôs o livro no banco do jardim.

A Maria adormeceu no banco do jardim.

3. Přelož a podtrhní příslovečné určení. Pozor na postavení ve větě:

Studenti obvykle předávají práce učitelce po té, co je dokončí.

Včera jsem šel do kina.

Studenti laskavě požádali učitelku, aby jim dovolila otevřít okno.

Petr již četl knihu.

Ještě jsem na fakultě.

Jen jsem se chtěl na něco zeptat.

Petr nikdy neprestal kouřit..

4. Vyjmouj alespoň 5 typů příslovečného určení a uved' vždy příklad celé věty.

5 Přeložte:

štětcem, klíčem, krom Jana, zajisté, skutečně, o gramatice, na první pohled, v pravý čas, naštěstí, nepochybně, především, konec konců, a nyní, díky (kvůli) bouři, ze zvědavosti, z hladu, ... jak z konve, více či méně, dosyta, občas, den co den, těžce, nazdařbůh, po portugalském způsobu, uspěchaně, povrchně, po vůli, poslepu, po tmě, tak či tak, na koni, úmyslně, schválně zlomyslně, zuby nehty

Téma: Adjunto adnominal

1. Přeložte a podtrhněte přívlastek:

červený balón, nízkotučné mléko, přidaná hodnota, kočičí oči, lví síla, zlatý prsten, ty knihy, jedna dívka, tamta lavice, hodně práce málo peněz, dost energie, kdokoliv, každý den dvacet euro, první den. .

Téma: Aposto

Vyjmouj alespoň 3 typy tohoto větného člena? Uveďte příklad pře každý z nich.

Téma: Vocativo

Přeložte a podtrhněte vokativa:

Dítě moje, pojď ke své matce.

Ach dcero moje, to se neříká.

Alíku, sedni.

Pověz, milý můj.

Přestaň s tím, otavo.